

Predmet: Zvornik (Grujić Branko i dr.)

Veće za ratne zločine Okružni sud u Beogradu Republika Srbija

Broj predmeta: KV. 5/05

Glavni pretres: 11.07.2006.

Izveštaj: Nataša Kandić, FHP i advokat Dragoljub Todorović. Punomoćnici žrtava

Saslušanje svedoka *Beta*

Zarobljavanje

Svedok *Beta* je rođen u jednom selu između Zvornika i Kalesije, gde je i živeo pre rata. Nije želeo da kaže ime tog mesta, plašeći se da time ne otkrije svoj identitet. Sa 12 muškaraca krenuo je peške prema Tuzli. Od te dvanaestorice svedok je neke poznao, a neke nije. Svima je zajedničko bilo to da idu prema slobodnoj teritoriji, prema Tuzli. Niko od njih nije bio ni u kakvoj uniformi. Zarobili su ih usred dana meštani jednog sela. Svi su bili naoružani, oborili su ih na zemlju, vezali im ruke na leđa i onda ih tukli. Došao je jedan koji nije dozvolio da ih dalje tuku i rekao da ih vode u Zvornik, gde se nalazi Arkan koji će sa njima završiti. Stavili su ih u automobil tamić sa ciradom i dovezli ih u stanicu policije u Zvornik. Tu su im uzeli lične podatke i pojedinačno su od njih uzimali izjave o tome gde su bili, šta su hteli, tu su ih maltretirali, vadili pištolj, psovali što su muslimani i onda su ih prebacili na *Ekonomiju*.

Treća tačka optužnice: ratni zločini na *Ekonomiji* i *Ciglani*

Ekonomija je pre rata funkcionisala kao poljoprivredno dobro. Tu su se nalazili hangari u kojima su bile smeštene poljoprivredne mašine i druga sredstva za rad na poljoprivrednom dobru. Svih dvanaest je dovedeno na *Ekonomiju* a dovela ih je policija. Tamo su već bili naoružani stražari u vojnim SMB uniformama i to njih pet, šest. Radilo se o meštanima Zvornika, pripadnicima rezervnog sastava policije. Smešteni su u jednu prostoriju: „otprilike kad smo ušli u tu prostoriju videlo se da su tu boravili neki ljudi, bilo je na par mesta krvi...“ Prostorija je bila prazna kada su oni smešteni u nju. Radilo se o prizemnoj zgradi. Prostorija je bila 4-5 m sa 6-7, od betona, a plafon je visoko postavljen i na vrhu je bilo nekoliko prozora. Tu je bila i česma. Svedok navodi da je kasnije od nekih ljudi koji su tu bili dovedeni čuo da je to nekad bila poljoprivredna klaonica, vlasništvo nekog privatnika.

Vrata su bila dupla, prvo gvozdena pa drvena. Svih 12 zatvorenika bilo je zaključano u toj prostoriji. Od svih 12 ljudi sa kojima je zatvoren, svedok je poznao izvesnog Ismeta Čiraka. Čim su smešteni, u večernjim časovima došla je jedna grupa vojnika u maskirnim uniformama. Odmah su počeli da ih tuku. Kasnije, svedok je saznao da su svi oni iz Kraljeva i da imaju nadimke Toro, Zoks, Pufta, Repić, Savo. Međusobno su se zvali tim nadimcima i na osnovu toga svedok zna njihove nadimke. Kasnije, svedok je saznao i to da je Dragan pravo ime Toru a Zoksu Ivan. Tada, kada su prvi put ušli, tukli su zatvorenike nekakvim palicama, kundacima, pištoljima i to svi.

Svedok je čuo za majora Marka Pavlovića i za Branu Grujića, ali ne zna konkretnije čime su se oni bavili, niti njihove funkcije u toku rata u Zvorniku. Pored toga što su ih tukli, ovi vojnici koji su upali prvo veče tražili su im da predaju sve što imaju od zlata, nakita, novca ili bilo kakvih drugih dragocenosti. Ta grupa iz Kraljeva je dolazila još jednom, otprilike tri dana kasnije došla je grupa iz Loznice i u toj grupi su bili Brko, Čupo, Glavonja, Bokser i mnogi drugi. Za nekoliko dana privedeno je još ljudi pa je ukupno bilo zatočeno oko trideset. Mnogi od tih su bili prebijeni, bilo od Kraljevčana, bilo od Lozničana. Od svih zatvorenika svedok *Beta* je poznao samo Ismeta Čiraka. Na *Ekonomiji*, zajedno sa svedokom, bio je

zatvoren i Abdulah Buljubašić zvani Bubica, koji je bio šofer direktora fabrike *Glinica*, Jefte Subotića. Svedok Beta ga je dobro poznao, jer su ga svi u Zvorniku znali, ali Bubica njega nije znao. Jednog dana su doveli trojicu iz sela Tršić kod Karakaja, prezivali su se Dautović. To su bila dva sina i otac koji je bio stariji čovek i koga su jako tukli. Izveli su najstarijeg Dautovića napolje i tamo ga tukli, onda su tražili da se svi skinu da vide da li neko ima tetovažu slova U. Samo je Enver Dautović imao tetovažu JNA i grb Jugoslavije. Najstarijeg Dautovića su izveli napolje, on nije imao nikakvu tetovažu, međutim tukli su ga i unutra, i napolju. Toliko su ga tukli da je, kada su ga vratili u prostoriju, umro. Njegov leš su izneli, stavili u auto i odvezli. Kasnije su njegovom sinu rekli da su ga odvezli u Tršić i tamo zatrpali.

Abdulah Buljubašić Bubica doveden je nakon četiri-pet dana otkako je svedok zatvoren. Po licu nije bio udaran, ali je imao dosta modrica po telu. Svi su ga udarali i to baš u momentu kada je ulazio u prostoriju: „Sećam se kad mu je Toro rekao 'dobra ti je žena', da mu je silovao ženu, Toro je to rekao, e sad ne znam da li je to uradio, ne znam da li je hteo da ga iznervira“. Kada su ubacili Bubicu tukli su ga Repić i ovi iz Loznice. Uvek su dolazili i Lozničani i Kraljevčani i svi su ga tukli. Ne može tačno da se seti da li ga je tukao Zoks. Taj Brka iz Loznice je tukao nekom metalnom cevi po prsima. Izvesni Čupo iz Loznice je imao neku držalicu od krampa i njom je tukao. Posebno je Toro tukao Fehima Dautovića, sina starijeg Dautovića koji je ubijen i prebačen u Tršić. Toro je imao bejzbol palicu, a imao je i neku palicu koja je na vrhu imala „jež“ i ličila je na buzdovan. Time je Toro tukao Fehima Dautovića. Neki su imali i policijske palice.

Svedok *Beta* je posmatrao kada je jedan plavi vojnik iz Loznice nabio kolac u utrobu Abdulahu Buljubašiću. Naredio mu je da skinе donji veš do kolena, da klekne, pa mu je onda u anus ugurao kolac od drveta dug dva metra, zaoštren na vrhu. Kada je počeo da mu gura kolac on se sav nagnuo na njega, Bubica je već bio pao, jaukao i to je bila stravična scena. Bubicu su kasnije izveli napolje i ubili su ga iz automatske puške. Zoks i Toro nisu bili prisutni kada su Bubicu nabijali na kolac i kada su ga ubili. Svedok Beta je u više navrata bio surovo pretučen dok se nalazio na *Ekonomiji*.

Od ukupno trideset zatvorenih otprilike polovina je prebačena na *Ciglanu* koja je udaljena od *Ekonomije* oko 500 metara. To je bila fabrika cigle i tu su zatvorenici radili, odlazili su i kamionom ili kolima da rade po gradu. Tu, na *Ciglanu*, dovezli su ih Pivarski i Niški. Na *Ciglani* su bili zaključani u jednoj prostoriji, a čuvali su ih stražari koji su nosili neke uniforme, ali ne vojne, i za koje svedok misli da su bili radnici u fabrici. Nisu svi imali oružje, ali neki su bili naoružani automatskim puškama. Hrana na *Ciglani* je bila bolja nego na *Ekonomiji*, jer su na *Ekonomiji* jeli uglavnom konzerve, a ovamo je bilo i kuvanih jela. Tukli su ih i na *Ciglani* i vrlo često se dešavalo da pretučeni idu na posao. Stražari su ih čuvali i dok toware ili istovaraju robu u gradu. Svedok je proveo u logoru na *Ciglani* oko mesec ipo dana. Na *Ciglani* je video Tora, Puftu, Savu koji su tukli zatvorenike. Na upozorenje predsednice Veća da Toro tvrdi da nikad nije bio na *Ciglanu*, svedok kaže da ga je viđao skoro svakodnevno zajedno sa Puftom, Savom i Lozničanima, da su premlaćivali zatvorenike. Tako su premlatili Ismeta Čiraka. Čiraka je izveo Pufta napolje, da ga tuče. Kada je ušao unutra, Ismet je sknuo džemper i videlo se da je sav krvav. Ismet je rekao da mu je Pufta odsekao uvo, međutim, Pufta je tada ponovo ušao i ponovo izveo Čiraka i čulo se da je napolju Čirak jeknuo, zakrčao i da ga Pufta i Sava ubacuju u neki beli auto. Svedok misli da je tada Pufta nožem ubio Čiraka, jer se nije čuo nikakav pucanj.

U vezi sa učešćem Tora u mučenju zatvorenika na *Ciglani*, svedok Beta kaže da je Toro i njega tukao, a da je dolazio skoro svaki dan i tukao i na drugi način maltretirao zatvorenike. Iz logora na *Ciglani*, svedok Beta je prebačen u logor Batković iz koga je kasnije razmenjen.